

Beste boeren en tuinders,

Wat geweldig dat jullie gehoor hebben gegeven aan de oproep om schouder aan schouder eensgezind jullie stem te laten horen aan het provinciebestuur. Dat vervult ons met trots! Die solidariteit hebben we meer dan ooit nodig om het hoofd te bieden aan de vele uitdagingen in onze sector. Het gaat om de toekomst van onze familiebedrijven, of we nu jong zijn of oud. We willen ondernemen met een toekomstbestendig perspectief en zelf aan het roer blijven staan. Daar hebben we elkaar voor nodig, maar ook politici en bestuurders met realiteitszin en respect voor onze belangen.

Geacht college van gedeputeerde staten,

De grens is bereikt. Ons ongenoegen is groot en we voelen ons geslachteerd en geschoffeed. Dat hebben we u vrijdag per brief laten weten. En we zijn hier vandaag om het nog een keer duidelijk te maken. Dat we hier vandaag met zoveel boeren zijn is een niet mis te verstaan signaal van hoe diep we zijn geraakt door de gebeurtenissen de laatste dagen en weken.

Ook uw provincie heeft gemeend beleidsregels op te stellen die het eigendomsrecht en daarmee het voortbestaan van de landbouwsector ernstig in gevaar brengen. Dat pikken we niet. Het is het zoveelste voorbeeld van onzorgvuldig bestuur en beleid dat ons alle perspectief ontnemt.

Juist de landbouw, die sinds 1990 de ammoniakuitstoot met 65% heeft teruggebracht, wordt door de beleidsregels van de provincie nog eens extra op slot gezet. Wij hebben al laten zien dat we onze bedrijfsvoering kunnen aanpassen en bereid zijn volgende stappen te zetten. Maar wel op een eerlijke manier, waarbij onze belangen worden gerespecteerd en u niet vooruitloopt op rijksbeleid waarover we in Den Haag nog volop in gesprek zijn. De beleidsregels die u heeft afgekondigd dragen daar niet aan bij en veroorzaken, zoals u ziet, heel veel onrust.

Wij willen blijven bijdragen aan realistisch stikstofbeleid waarbij naast natuur burgers kunnen wonen, bedrijven kunnen draaien en auto's kunnen rijden. Beleid waarbij boeren die dat willen kunnen blijven boeren!

Dat is mogelijk, zoals we hebben uitgelegd. Beleid moet aan een aantal voorwaarden voldoen:

- Geen gedwongen generieke krimp, maar een gebiedsaanpak waarin ruimte is voor landbouw, wonen, werken en verkeer.
- Geen stikstofslot op verwaarloosbare emissies. Daarvoor is een drempelwaarde (minimaal 1 mol) nodig waarbij projecten met een kleine uitstoot door kunnen gaan.
- Reductie van stikstof door innovatie. De landbouwsector heeft door innovatie en inzet van nieuwe technieken al laten zien dat uitstoot substantieel naar beneden kan. Wij willen erkenning én de middelen om daarmee door te gaan. Dat lukt niet door nu de boel op slot te zetten en daarmee het toekomstperspectief en verdienmodel van veel boeren op het spel te zetten.
- Nederlandse poldernuchterheid. Door de manier waarop talloze natuurgebieden zijn aangewezen zit Nederland op slot. Duizenden bedrijven rondom natuurgebieden zullen moeten wijken. Een onacceptabele situatie, die de economie ontwricht en een leeg landschap overblijft.
- Meten is weten. Beleid moet gestoeld zijn op metingen. Een betrouwbare overheid houdt zich bij de feiten en voert een realistisch beleid zonder sprookjes en met de juiste meetgegevens.

En tot slot. Er kan en mag geen koppeling met dier- en fosfaatrechten in het stikstofbeleid komen. Het innemen van dier/fosfaatrechten staat wat ons betreft gelijk aan diefstal. Het is bovendien onverenigbaar met een gebiedsgerichte aanpak, waarbij niet alleen de stoppers, maar ook de blijvers kansen hebben om door te gaan. Stikstofruimte moet voor de ontwikkeling van een toekomstgerichte landbouw beschikbaar blijven en mag niet zomaar door andere sectoren worden opgesoupeerd!

Het kabinet heeft anderhalve week geleden de hoofdlijnen van haar stikstofbeleid voorgesteld. Beleid dat op een groot aantal punten onhoudbaar is omdat het geen perspectief voor de blijvers biedt. Toch hebben de provincies gemeend nu een beleidsbrief vast te moeten stellen. Een beleidsbrief die nog verder gaat dan de problematische plannen van de landelijke overheid. Beleid waarmee nog meer ruimte bij de landbouwsector wordt afgepakt. Dat kan niet en zal niet geaccepteerd worden.

WIJ KUNNEN DIT NIET ACCEPTEREN

Wij zijn hier niet voor niets, wij zijn hier om te eisen dat Provincies hun vergaande beleidsbrief intrekken. Wij zijn hier om provincies erop te wijzen dat ze, samen met de rijksoverheid, een betrouwbare partner moeten te zijn.

Wij zijn hier om te laten zien dat de landbouwsector een innovatieve sector is die onmisbaar is in Nederland.

Wij zijn hier om te laten zien dat wij graag willen bijdragen aan de toekomst, en onderdeel kunnen zijn van een oplossing voor de stikstofproblematiek.

Wij vragen u om bestuurlijke moed te tonen. Trek de beleidsbrief in en ga met de landbouw in gesprek. Vergeet niet dat landbouw de sleutel tot de oplossing is. Help ons het innovatieve vermogen van onze sector te gebruiken om samen het probleem op te lossen. Geef ons kaders en toekomstperspectief zodat wij kunnen blijven doen wat wij het liefste doen; boeren.

De boeren, jong en oud, die vandaag hun bedrijf verlaten om hier te staan zijn die toekomst. Zij willen verder en staan nu voor u met dit verzoek:

Gedeputeerde, toon lef, trek de beleidsbrief in en neem de landbouw serieus. Wij kunnen dit dictaat niet accepteren. Praat met ons zodat we voor 1 november tot gedragen, goede oplossingen komen!

Dank voor uw aandacht.